

SEXUELLT ANVÄNDANDE AV DJUR

Tidigare reglering
Problem och omfattning
Vad säger forskningen?
Lagstiftningsprocessen
Andra länder i Norden
Personlig reflektion

ROGER PETTERSSON

- Cirka tjugofem års erfarenhet av djurskyddsarbete.
- Ledamot i flera statliga utredningar, bland annat pälsdjursnäringens utredningen och djurskyddslagsutredningen.
- Ledamot i myndighetsstyrelser, till exempel Centrala försöksdjursnämnden.
- Ledamot i djurskyddsråd och försöksdjursråd vid Djurskyddsmyndigheten och Jordbruksverket.
- Generalsekreterare för WSPA Sverige sedan september 2010.
- Väckte tidigt frågan om sexuella övergrepp på djur i Sverige och hur dessa hanteras av

TIDIGARE REGLERING

- Otukt med djur förbjudet fram till 1944. Ett skäl till att förbudet togs bort var att personer som ägnade sig åt sexuella handlingar med djur ansågs vara otillräkneliga (prop 1944:13). När förbudet mot otukt med djur togs bort tog man även bort förbudet mot homosexualitet.
- Efter 1944 ansågs att bestämmelser om förargelseväckande beteende och djurplågeri skulle vara tillräckliga.
- (1751-1778 avrättades 151 personer för tidelag.)

KONTEXT

Problem

- Medför fysiskt och psykiskt lidande för eller stor risk för psykiskt och fysiskt lidande för djuren.
- Går ej att säga att alla handlingar leder till fysiskt och psykiskt lidande.
- Bevissvärigheter.
- Djurskyddslagen ska vara förebyggande - verksamheter som medför stora risker för djurlidande ska inte förekomma.
- Otydlighet – vad gäller?

Omfattning

- Delade meningar.
- Stort mörkertal.
- En fråga som berör allmänheten, särskilt efter avslöjanden i media om nätverk på internet mm.
- Ej försumbart antal.
- 2000-2005: 115 polisanmälda ärenden:
 - 41 ej förundersökning.
 - 72 förundersökning lades ner.
 - 2 pågående utredning.

- Djur lider även vid sexuellt utnyttjande då våld inte förekommer (Ascione 1993 och Hvozdk mfl (2006).
- Sexuellt användande av djur ska ses som något påtvingat (Adams 2005).
- All användning av djur för sexuella ändamål ska ses som sexuella övergrepp på djur (Munro & Thrusfield 2001).
- Emotionella band mellan djur och människor – ej tvång (Miletski 2006).
- Omöjligt att veta om djuren vill och av försiktighetsskäl bör man utgå från att det kan vara något påtvingat och att djuret mår dåligt

VAD SÄGER FORSKNINGEN?

- Stärka skyddet för djur som används för sexuella ändamål.

- Ej försumbar användning av djur.

- Djurskyddslagen ska också verka förebyggande – verksamhet som innebär stora risker för djurlidande ska inte få förekomma.

- Även om det saknas vetenskapligt underlag om att alla djur lider så strider verksamheten mot lagens ambition och syfte.

- Sexuellt användande oförenligt med djurs naturliga beteende.

- Inkonsekvens att inte införa ett förbud.

- Underlätta polisens och domstolarnas arbete.

- Skapa tydlighet om vad som gäller.

LAGSTIFTNINGSPROCESSEN

- Opinionsbildning och enskilda motioner i riksdagen under lång tid.
- Uppdrag till Djurskyddsmyndigheten (dnr Jo2005/1146 och Jo2007/202).
- Uppdrag till Djurskyddslagsutredningen (Dir 2009:57).
- Uttalande från Landsbygdsminister Eskil Erlandsson (c) om att sexuellt användande av djur ska förbjudas.
- Uttalande från utredaren Eva Eriksson om att djurskyddslagsutredningen kommer att föreslå ett förbud.
- Uttalande från riksdagen – alla partier ställer sig bakom krav på förbud mot sexuellt utnyttjade av djur (MJU 2010/11).
- Lagförslag i november 2011.
- Beslut i riksdagen under 2012

ANDRA LÄNDER I NORDEN

Norge

- Förbud i lag (2008).

Danmark

- Pågående diskussion.
- Förbud till 1930.

Finland

- Ej förbud i lag.
- Förbud till 1971.
- (Förbud mot att sprida djurpornografi).

Sverige

- Pågående lagstiftnings-process som kommer att leda till förbud i lag (2012).

PERSONLIG REFLEKTION

- Skiljer sig utnyttjande av djur för sexuella ändamål från andra former av utnyttjanden?
- Är det tillräckligt med en lagstiftning som slår fast att djur inte får utsättas för onödigt lidande?
- Moralpanik eller djurskydd?

Slutsats:

- Djurskyddslagstiftningen ska förebygga att djur inte utsätts för onödigt lidande.
- Det finns tillräckliga skäl för att ur djurskyddssynpunkt förbjuda sexuella handlingar mot djur utifrån ett förebyggande perspektiv och utifrån respekt för djuren.

